

Religionskunskap

Etik

BEDÖMNINGSSTÖD I ÅRSKURS 4-6

NAMN: _____

Prov som återanvänds av Skolverket omfattas av sekretess
enligt 17 kap. 14§ offentlighets- och sekretesslagen.
Detta prov återanvänds av Skolverket t.o.m 2022-01-30

Att göra gott - Den barmhärtige samariern

Läs igenom berättelsen *Den barmhärtige samariern*.

En man for från Jerusalem till Jeriko. Han red över Oljeberget och förbi byn Betfage. Vägen blev snart krokig och ödlig. Den slingrade sig hela tiden nedåt mellan branta klippor och stup. Men den lilla åsnan gick lugnt och säkert och snavade inte, fast vägen var besvärlig.

Plötsligt dök några rövare upp bakom en klippa. Rövorna kastade sig över mannen och drog honom från åsnan. De slog honom och slet av honom kläderna. Slutligen lämnade de honom avsvimnad på marken. Rövorna plockade ihop allt vad mannen hade med sig. De försvann med hans kläder, pengar och hans matsäck. Där låg han nu naken mitt i den brännande solen, ensam och övergiven. Han märkte inte ens att någon kom på vägen.

Det var en präst som red förbi. Han blev rädd, när han såg den slagne mannen. Prästen trodde att mannen var död och vågade inte röra honom. Han var också själv rädd för att bli överfallen. Han måste skynda sig iväg så fort som möjligt. Så småningom vaknade den slagne mannen till liv igen. Det dröjde inte länge, förrän han hörde någon komma på vägen. Med möda vred han på huvudet.

- Hjälp! stönade han.

Han såg att det var en levit. Men leviten stannade inte. Han manade på sin åsna och försvann. Han tänkte också på sig själv och allt besvär han skulle få om han hjälpte den okände mannen.

Den slagne blev förtvivlad. Kom det aldrig någon som ville hjälpa honom? Snart var det kväll. Om han inte fick någon hjälp, skulle han dö här i ödemarken under natten.

Timmarna gick. Det blev kyligare i luften. Då hördes något igen. Han kände igen ljudet. Det kom en åsna på vägen. Den slagne mannen lyfte på huvudet. Han såg genast att någon red på åsnan. Men strax blev han besviken.

- En samarier, tänkte han för sig själv. Så sjönk hans huvud tillbaka igen. En samarier var ingenting att hoppas på. Judar och samarier var fiender sedan århundraden tillbaka. Samariern skulle inte stanna och hjälpa en jude. Den slagne mannen slöt ögonen och låg stilla. Han bara väntade på att samariern skulle rida förbi, precis som de andra. Men så märkte han att åsnan hade stannat. Han öppnade ögonen. Samariern steg av.

- Stackars man, sade samariern. Vad har hänt?

Utan att vänta på svar öppnade samariern sadelväskan och tog fram vin, olivolja och en linneduk och förband hans sår. Till slut lyfte samariern upp mannen, satte honom på åsnan och svepte en filt om hans axlar. Samariern manade på åsnan, som började trippa vägen fram. Samariern höll stadigt i mannen. Så hjälptes åsnan och samariern åt att föra den slagne mannen till ett värdshus. Det låg längs med vägen mellan Jerusalem och Jeriko.

När de äntligen var framme vid värdshuset, kom värden ut. Han hjälpte samariern att bära in den slagne mannen. De lade ner honom på en matta och skötte om honom så gott det gick. Nästa morgon måste samariern fortsätta. Men mannen var mycket sjuk och behövde stanna kvar på värdshuset. Samariern lämnade då två silverpengar till värden och sade:

- Ta väl hand om honom. Och vad mer du kostar på honom, skall jag betala dig, när jag kommer tillbaka.

Natur och Kultur, Stockholm 1968.
Omarbetad version av gruppen som tagit fram bedömningsstödet till Etik.

Att göra gott - Den barmhärtige samariern

Uppgift 1a

Resonera om vilka olika anledningar det kan finnas till att prästen och leviten väljer att inte hjälpa den misshandlade mannen.

Uppgift 1b

Ett budskap i berättelsen är att "Det är en människas handlingar som visar vem hon är". Ge flera exempel som förklarar hur detta budskap hör ihop med berättelsen.

Förlåtelse

Uppgift 2

Ibland behöver vi människor be om förlåtelse.

Ge exempel på en situation där man kan behöva be om förlåtelse och resonera om vad det kan leda till för både den som ber om förlåtelse och den som förlåter.

Förlåtelse

Uppgift 3

Beskriv flera olika orsaker till varför det kan vara svårt att be om förlåtelse och att förlåta.

Etiska begrepp

Uppgift 4

Dra streck mellan de olika etiska begreppen och rätt förklaring.

Det blir två förklaringar över.

jämlikhet

a) Att ta ett gemensamt ansvar för något, eller att hålla ihop, till exempel genom att stå upp för en kompis som blir retad.

kränkning

b) Att alla människor är lika mycket värda oavsett hur vi ser ut, vilka föräldrar vi har eller hur vi är.

solidaritet

c) Att en elev av misstag råkar putta omkull en klasskamrat så att den slår sig.

jämställdhet

d) Att killar och tjejer ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter, till exempel att få samma lön om man gör samma arbete.

empati

e) Att inte skräpa ner i naturen utan kasta ditt skräp i papperskorgen.

f) När man försöker få en person upprörd eller ledsen med mening, eller att förolämpa någon.

g) Att man kan sätta sig in i hur andra personer mår eller känner.

Etiska begrepp - förlåtelse

Uppgift 6

Välj två av begreppen och motivera på vilka olika sätt de har en tydlig koppling till förlåtelse.

ansvar

orätt

ånger

lättnad

1. Jag väljer begreppet: _____

Det handlar om förlåtelse därför att...

---

2. Jag väljer begreppet: _____

Det handlar om förlåtelse därför att...

Etiska begrepp - olika situationer

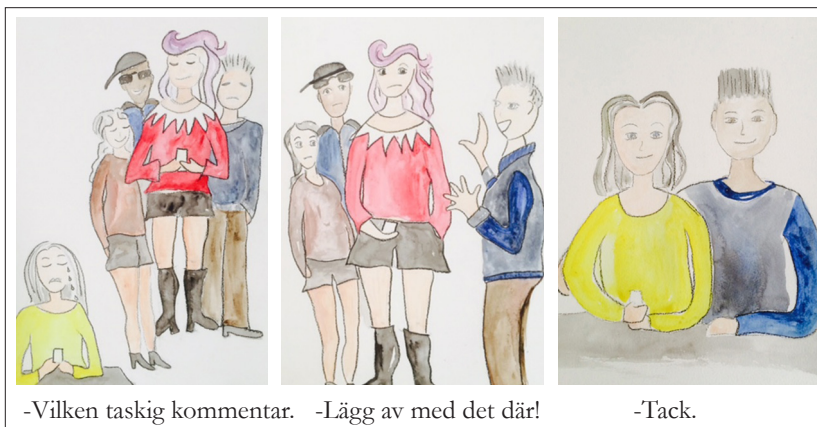
Uppgift 7a

Bilderna visar två olika situationer.

Välj en av situationerna och para ihop den med det etiska begrepp du tycker passar bäst.

Jag väljer situation nummer _____ och det etiska begreppet _____

1

2

- Tack för att du hjälper mig, Mia!

ansvar

kränkning

rättvisa

empati

Etiska begrepp - olika situationer

Uppgift 7b

Förklara hur situationen och det etiska begreppet hör ihop.

Uppgift 7c

Vilka följder/konsekvenser kan det som sker på bilden få för de inblandade?

Att göra gott - Majblomman

Uppgift 8

Du har kanske varit med och sålt majblommor. De insamlade pengarna går till familjer och barn som behöver få ekonomiskt stöd. Bidragen kan betala till exempel fritidsaktiviteter, glasögon, en cykel eller något annat som är viktigt för barnet.

Läs nu dessa två exempel på utdrag ur ansökningar som har kommit till Riksförbundet Majblomman.

1

Beskriv barnets situation
[redacted] behöver nya glasögon för att kunna se så bra som möjligt. Hon går med gamla som innebär huvudvärk och illamående jämnt. (Använd gärna baksidan också!)

Vad skulle pengarna innebära för barnet
Mycket för hennes sociala och psykiska hälsa. (Använd gärna baksidan också!)

Vi har även sökt pengar från:..... Vi ansöker från Majblomman om: 5000.....kr.

2

Beskriv barnets/barnens situation:
Har inte råd med kläder och [redacted] växer ur sina kläder. Eftersom vi bor hos mina föräldrar tillfälligt har han inga kompisar att leka med efter skolan så jag måste hitta på aktiviteter. (Använd gärna baksidan också!)

Vad ska pengarna ni söker användas till och vad skulle det innebära för barnet/barnen:
Kläder, leksaker och aktiviteter. [redacted] saknar en dator, då hans kompisar i skolan pratar om dataspel. (Använd gärna baksidan också!)

Vi ansöker från Majblomman om: 2000.....kr.

Exempel från <http://www.majblomman.se>

Bildförteckning

Sida 1		opencipart.org
Sida 2		opencipart.org
Sida 2	n.	Samaritaner-serie. Wikimedia Commons.
Sida 4	ö.v.	Dan Burch. Worried Looking Teenage Boy Using Laptop At Home. Bildbyrå: Mostphotos.
Sida 4	ö.h.	Elena Elisseeva. Teenager consoling her friend. Bildbyrå: Mostphotos.
Sida 5		opencipart.org
Sida 9		Ann-Sofie Andersson
Sida 12	ö.	K-E Karlsson